

BANK DOBRYCH PRAKTYK

**Dorota Pawelak
Agnieszka Gruca**

Uczymy się przez działanie

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. RED. J. CISZEWSKIEGO W WALEŃCZOWIE**

Częstochowa 2016

Uczymy się przez działanie – przykłady dobrej praktyki zrealizowane w Szkole Podstawowej im. red. Jana Ciszewskiego w Waleńczowie

Imię i nazwisko autora/autorów, zajmowane stanowisko, funkcja, krótka notka o autorze/autorach

**Dorota Pawelak – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, dyrektor szkoły
Agnieszka Gruca – nauczyciel wychowania przedszkolnego**

Nazwa, dane kontaktowe szkoły/placówki – Szkoła Podstawowa im. red. Jana Ciszewskiego w Waleńczowie, ul. Szkolna 19, 42-151 Waleńczów

*Tytuł przykładu dobrej praktyki – **Uczymy się przez działanie***

*Etap kształcenia – **oddział przedszkolny, kl. I–III***

*Termin i miejsce realizacji – **czerwiec 2015 i I półrocze roku szkolnego 2015/2016***

Cele i założenia:

- wykorzystanie zabawy jako środka wpływającego na wszechstronny rozwój uczniów,
- przekazanie w formie zabawowej podstawowych informacji dotyczących tradycji regionalnych, bezpieczeństwa podczas wykonywania prac domowych,
- integrowanie grupy, stworzenie możliwości współdziałania, nawiązania więzi emocjonalnej i odczuwania radości z przebywania z rówieśnikami,

- usprawnienie pracy zespołowej i akceptacji pomysłów innych,
- rozwijanie wyobraźni i myślenia naukowego,
- rozwijanie zainteresowań kulinarnych i artystycznych,
- pogłębianie wiedzy rodziców w zakresie funkcjonowania szkoły i zachęcanie ich do podejmowania decyzji w sprawach ważnych dla ich dzieci i szkoły,
- nawiązanie współpracy ze środowiskiem lokalnym (szkołą ponadgimnazjalną, gospodarstwem agroturystycznym, zakładem produkcyjnym).

Opis działania

W procesie zdobywania wiedzy dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym bardzo ważna jest aktywność twórcza i samodzielne dochodzenie do celu. Nauczycielki kl. 0–III pamiętając o powyższej zasadzie, zorganizowały cykl warsztatów, które zakładały aktywny udział uczniów w zdobywaniu wiedzy i nowych umiejętności, m.in. przez prowadzenie licznych obserwacji, doświadczeń i działań praktycznych oraz stosowanie różnorodnych narzędzi edukacyjnych. Dzięki temu warsztaty rozwijały ciekawość poznawczą uczniów, umiejętność podejmowania inicjatyw i pracy zespołowej, ułatwiały asymilację w szkole dzieci w różnym wieku, w tym 6-latków, przez koncentrację na ich indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się.

Nauka przez zabawę i działanie przynosiła zamierzone efekty, była alternatywą do nudnych zajęć w klasie lekcyjnej. Zajęcia warsztatowe wyzwały radość i emocje, angażowały wszystkie zmysły dziecka i pozwalały mu na wszechstronny rozwój. Ponadto organizacja warsztatów z udziałem absolwentów była ciekawym przedsięwzięciem, które integrowało społeczność lokalną, budowało pozytywny obraz szkoły i czyniło ją otwartą na środowisko.

Wyniki/uzyskane efekty

Organizacja warsztatów spotkała się z dużym zainteresowaniem zarówno uczniów, jak i rodziców. Dały one dzieciom możliwość rozwoju sprawności umysłowych, społecznych, a także rozwoju ich zainteresowań, oferowały

ciekawą formę spędzania czasu z rówieśnikami. Rada rodziców zaangażowała się w podejmowane przez szkołę przedsięwzięcia, co korzystnie wpłynęło na współpracę nauczycieli z rodzicami.

W wyniku podjętych działań uzyskano wymierne efekty, a w szczególności:

- dzieci chętnie uczestniczyły w proponowanych zajęciach i we wspólnej zabawie, rozwinęły umiejętność pracy w grupie,
- nastąpiła integracja dzieci z klas młodszymi i oddziału przedszkolnego,
- uczniowie poznali tradycje regionu, sposoby uprawy zbóż i wypieku chleba, praktycznie stosowali wiedzę matematyczną i przyrodniczą,
- zajęcia w gospodarstwie agroturystycznym pozwoliły w sposób obrazowy zrealizować treści podstawy programowej,
- uczestnicy warsztatów wzmocnili wiarę we własne możliwości,
- proponowane zadania praktyczne rozbudziły twórczość i pomysłowość dzieci oraz rozwinęły ich zainteresowania,
- realizacja zajęć rozbudziła wśród uczestników chęć poznawania świata,
- nawiązano współpracę ze szkołą ponadgimnazjalną i absolwentami, którzy byli współorganizatorami spotkań,
- sylwetki absolwentów stały się wzorami do naśladowania,
- rodzice włączyli się w działania podejmowane przez szkołę.

Uwagi o problemach i trudnościach

Podejmowane działania wspierała rada rodziców, która sfinansowała przejazdy autokarowe i zakup niezbędnych produktów na zajęcia praktyczne.

Osoby / szkoły / instytucje / kraje współpracujące w przedsięwzięciu/działaniu

- wychowawcy kl. I–III, absolwenci,
- Zespół Szkół nr 2 im. ks. Jana Długosza w Kłobucku,
- rada rodziców.

Uczymy się przez działanie

W gospodarstwie agroturystycznym

Warsztaty *Od ziarenka do bochenka*, w trakcie których dzieci brały udział w tradycyjnym wypieku pieczywa, poznały proces przemiany ziarenek zbóż w chleb, odbyły się w gospodarstwie agroturystycznym. Każdy z uczestników pomagał wyrabiać ciasto, a następnie formułował swoją bułeczkę, którą pani prowadząca warsztaty umieszczała w piecu chlebowym. Dzieci nazywały i rozróżniały gatunki zbóż, mąki oraz narzędzia rolnicze, którymi posługiwali się nasi przodkowie. Poznały rośliny typowe dla naszego regionu, które gospodynie uprawiały w celach okazowych. Dużą radość sprawił im poczęstunek swojskim chlebem oraz widok upieczonych bułeczek. Podczas zajęć dzieci zdobyły nowe umiejętności oraz szacunek dla chleba.

Formowanie bułek

W zakładzie produkcyjnym Master Cook

Uczniowie klasy I i przedszkolaki, na zaproszenie naszej absolwentki, odwiedzili zakład produkcyjny Master Cook. Była to dla nich wizyta pełna wrażeń, która poruszyła wszystkie zmysły. Dzieci usłyszały maszyny, zobaczyły

jak się robi budyń, galaretki i oczywiście wszystko powąchały i spróbowały. Uczniowie dowiedzieli się, jak należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny, zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników, a także poznali zakład przemysłowy w swojej okolicy. Dużą radość sprawiły im otrzymane czepki i pyszne upominki, które zabrały do domu.

Przy maszynach produkcyjnych

Oglądanie, wąchanie, próbowanie

W pracowni EtnoJura w Żarkach

Dzieci uczestniczyły w warsztatach wyplatania z wikliny i z taśmy wiklinowej. Z dużym zaangażowaniem i skupieniem wykonywały swoje prace. Pod czujnym okiem instruktorów wyplatały rybki. Podczas zajęć rozwijały logiczne myślenie, kreatywność, wyobraźnię i umiejętność współpracy. Zadania praktyczne rozbudziły w nich twórczość i pomysłowość oraz rozwinęły zainteresowania. Najbardziej cieszyły się z efektów pracy i możliwości wspólnej zabawy.

Wyplatanie z taśmy wiklinowej

Efekt pracy – wiklinowa rybka

W Manufakturze Słodczy „Hokus Pokuss” w Żarkach

Bajkowa sceneria, wspaniałe zapachy i moc słodczy towarzyszyły dzieciom podczas wizyty w Manufakturze Słodczy „Hokus Pokuss”. Tu najmłodszy dowiedzieli się, jak powstają cukierki i różnokształtne, przedstawiające ulubione postacie, jedno- i wielokolorowe lizaki. Dzieci miały także możliwość przygotowania lizaka zgodnie ze swoim projektem. Uczniowie rozwijali swoją wyobraźnię, kreatywność oraz zdolności manualne. Zajęcia rozbudziły w nich chęć poznania innych działań praktycznych.

Tworzenie lizaków wg własnych pomysłów

Gotowe wyroby

Warsztaty kulinarne

Nauczyciele i uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej (w tym nasi absolwenci) przeprowadzili warsztaty kulinarne dla przedszkolaków i uczniów klas I–III. Dzieci były zachwycone wspólną zabawą z kucharzami. Kilka godzin pracy to dziesiątki upieczonych, smakowitych rogalików i udekorowanych babeczek, którymi dzieci mogły pochwalić się w domu. Uczniowie w praktyczny sposób

rozwijali umiejętności matematyczne: poznawali jednostki masy, stosowali wagę, przeliczali, porządkowali, dzielili, stosowali pojęcia pół, ćwierć. Chętnie brali udział w zabawie, współpracowali w grupach, cieszyli się ze wspólnie osiągniętego celu.

Rozwijanie zainteresowań kulinarnych

Praca w grupach

Odmierzanie, dzielenie, przeliczanie

W Osikowej Dolinie w Koziegłowach

Uczniowie uczestniczyli w warsztatach, podczas których wykonywali serduszka oraz ozdabiali koszycki wiórkami z osiki. Podziwiali rzeczy wykonane przez twórców ludowych. Były tam między innymi kolorowe kwiaty, bombki,

zwierzęta, anioły. Pełne niezwykłych wrażeń i zadowolone dzieci wróciły do domu. Warsztaty dały możliwość poznania tradycji regionalnych, rozwoju umiejętności manualnych, koncentracji oraz wiary w możliwość osiągnięcia sukcesu.

Ozdabianie koszyczków

Wyklejanie serduszek

Dorota Pawelak
Agnieszka Gruca